1922. GADA 1. OKTOBRĪ ATKLĀTS EMĪLA MILLERA-MELDERA VEIDOTAIS PIEMINEKLIS «SENLATVIEŠU KARAVĪRS»

Pieminekļa padomju gados bija norakts zemē, tas atjaunots 1990.g. 11.novembrī.

Valkā atjauno nopostīto pieminekli brīvības cīnītājiem.

Vēstījuma kapsulas iemūrēšana atjaunojamā pieminekļa pamatakmenī. Foto Andris Stolbovs.

Emīls Millera-Meldera skulptura.

Pieminekliš Seemellatwijas waroneem atklahts Walkâ 1. oktobri.

Valkas peemineklis.

Mūsu varonigā pilsēta, sāpju bērns Valka, rāda peemēru pat Rigai — viņa uzcēlusi divženu peemineklī varoņeem. To cirtis granitā tēlneeks Emils Millers (Melders) Uz laukakmeņa eežogota 7 pēdas augsta apaļa paugura paceļas 11 pēdas augstu 2 granita bluķi, kuŗus vainago senlatveešu karaleivis. Uz vairoga atspeedees, viņš stāv par godu sargu pee varoņu kapeem. Peemineklis ir virišķigi daiļš un spēcigs, tā tad mūžībai un savai veetai peemērots jo labi. Ko deretu te sentimentalitate, izsmalcinatība un veeglprātigais „veeglums", kas tik svešs mūsu tautai. Kā vira valoda, isa, bet izteicoša, skan peemineķļa daļu nosvērtā masu spēle savā kāpinašanas ritumā no augšas uz leju.

Ar leelu meistaribu te apstrādats granits: nav ne formu [illegible] eedobumu, ne leeko izcilumu[illegible] figura visa eeveidota izGranita pelekums izdevigi maura zaļumu: tiri latvisks kombinejums.

Šis Millera darbs ir pirmais leelakais notikums mūsu klusajā tēlneecībā. Pirmā leelā stila parādība, kuŗai peemit meistaribas mērdzums — ne par velti Valkas veenkāršā tauta sajūsminata par Millera „deeviņu".

Neskatotees uz ārkārtigām mazpilsētas neērtibam un citām grūtibam, Millers pāŗis mēnešos paveicis visu darbu, — eesākot ar izdomu, beidzot ar smago akmens bluķu uzstatīšanu. Centīgajam meistaram un Valkas pilsētai peenākas pateiciba par kreetno mākslas darbu.

Uga Skujiņe.

Latvijas Vēstnesis

Tas spēka un mierīgas pašapziņas stājā, atspiedies uz vairoga, skumst gan par kritušiem, bet ir lepns par iegūto brīvību.

VALDEMĀRS LIKERTS

Brivibas un kritušo pieminekļi

1920.—1938.

1938.

LATVIJA AMERIKĀ

1989. GADA 8. JŪLIJS

papildu informācija par pieminekli

1932. GADA 1. OKTOBRĪ IESVĒTĪTA SKOLAS JAUNCELTNE RAIŅA IELĀ

Schodeen Jahņa Zimses walsts gimnasijas ehkas eesswehtischana.

Schâ gada 27. septembrî pagahja skolas diwpadsmitee gada swehtki.

Diwpadsmit gadi pagahjuschi, kopsch Walkâ darbojas gimnasija. 1920. gada 27. septembrî to nodibinaja kâ Walkas pilsehtas widusskolu, noweetojot bij. Zimses ieminara telpâs. Pehdejâs daudzejadâ sinâ neatbilda skolas prasibâm, jo 1858. gadâ zeltâ ehka pa kara gadeem bija stipri nolaista. Schauraja telpâs, kas Zimses laikâ bij domats apm. 30 seminaristeem, tagad mahzijâs wairak kâ trihs simts skoleni.

No 1921. gada 1 maija widusskolu sawâ usturešchanâ pahrnehma walsts, jo pilsehtas paschwaldibai, pee winas neezigeem lihdzekleem un milsigâ wajadsibu daudzuma, schi nasta nebija pa spehkam.

Leetpratigi nostahdita un wadita, widusskola ikmigi isweidojas, tâ kâ nepeezeešchami bija ruhpetees par plaschakâm, skolni peemehrotâm telpam. Waldiba scho jautajumu beidsot atrisinaja labwehligi, un 1930. gada rudenî skola sawus 10 gadu pastahweschanas swehtkus jau wareja swinet staltajâ jaunzeltâ ehkâ.

Pee jaunâs gimnasijas ehkas Walka netika wis tik weegli. Daudz schkehpu lika laustis, lihdz 1928. g. pawasarî wareja ussahkt preekschdarbus grandiosai zeltnei. Pamatakmena lišchanas swinibas notika tâ pascha gada 20. junijâ, bet 1928. gada rudenî ehka bija jau tiktahl isbuhweta, ka skola tajâ wareja pahrwilkties un ussahkt mahzibas.

Pehz Izgliht. min. architekta Blankenburga projekta zeltâ trihsstahwu ehkâ telpas 8 klasem, aktu sâlei, fisikas, kimijas, dabas sinibu un ahrsta kabineteem, bibliotekai, sihmeschanas klasei, skolotaju istabai, direktora un apkalpotaju dsihwokleem, bet pagraba stahwâ gehrbtuwei, wingrošchanas sâlei, tam. laboratorijai, darbnizai, wirtuwei un ehdamistabai.

Schodeen

Jahņa Zimses walsts gimnasija pulzina behrnu wezakus un weetejo sabeedribu uf jaunâs ehkas eeswehtischanas swinibam, kurâs peedalisees ari Izglihtibas ministrijas pahrstahwji un rakstn. Karlis Skalbe. Aktš noliktš pulkst. 15, bet pl. 20 wakarâ sahkums isrihkojumam. Wakara programmâ Skalbes preekschlasijums „Latwju dainas", deklamazijas, gimnasijas jaukta kora, Walkas wihru dubultkwarteta un gimnasijas audseknu solo preekschnešumi. Pehz tam weesiga sadsihwe.

Sirsnigi sweizam gimnasiju, bet it sewischki ilggadejo direktoru, skolas 12 gadu pastahweschanas gadijumâ un schodeenas swinibâs.

Seltdeen, 1. oktobrî 1932. g.

Ēkas projekta autors ir arhitekts Indriķis Blankenburgs (1887-1944) – Izglītības ministrijas Skolu departamenta Būvniecības biroja vadītājs.

Beidzamos gados, kad dzīve ierit normālos apstākļos, valsts varējusi arī vairāk darīt skolu novietošanas jautājumā. Jaunas valsts vidusskolu ēkas uzceltas šādās vietās: Tukumā 1925. g. par Ls 120.000.—, Ludzā 1926. g. par Ls 380.000, Rēzeknē — Ls 520.000.— 1928. g. uzsākta Valkas valsts vidusskolas jaunbūve, kas izmaksās Ls 250.000.—. Bez tam ar valsts pabalstu Madonas pilsētas uzcēla vidusskolu, kas izmaksāja Ls 300.000.—.

Izglītības Ministrijas Mēnešraksts NOVEMBRIS 1928

Nº pēc kārtas	Piešķirtās iestādes nosaukums	Ieguvēja uzvārds un vārds	Uz kād. ties. un iemaksa Ls	Atzīm. panāk.
	Valkas apr. Valkas pilsētā.			
19129	Zemes gabals blakus I. pamatskolai, starp Raiņa, Beverinas un Tālavas ielām	Izglītības ministrija	par dzimtu 20	

Piezīme: Zemes gabals piešķirts valsts vidusskolas ēkas celšanai un citām šīs skolas vajadzībām.

Zemes Iericības Vēstnesis

„Valdības Vēstneša" pielikums zemes iericibas lietās.

24. julija. 1926.

Līdz 1929. g. skola atradās bijušā J. Cimzes draudzes skolotāju semināra ēkā.

papildu informācija par ģimnāziju